

Datu vākšana un apmaiņa saistībā ar mājokļu īstermiņa īres pakalpojumiem – Airbnb nostāja

1. KOPSAVILKUMS

Pieaugot dzīves dārdzībai, Eiropas valstu pilsoņi pievēršas viesu uzņemšanai, lai gūtu papildu ieņēmumus. **Vairāk nekā 40% ES iedzīvotāju, kuri viesu uzņemšanai izmanto Airbnb platformu, apgalvo, ka šādi pielāgojas strauji augošajai dzīves dārdzībai.**¹

Mēs uzskatām, ka skaidri, samērīgi un vienkārši noteikumi var palīdzēt saimniekiem, kuri ar viesu uzņemšanu nenodarbojas profesionāli, izmantot viesu uzņemšanas iespējas un tādējādi nopelnīt iztikai. Mēs jau sadarbojamies ar politikas veidotājiem visā ES, lai pieņemtu un ieviestu taisnīgus un pārredzamus īstermiņa īres mājokļu noteikumus un gādātu par atbildīgu mājokļu izīrēšanu. **Tāpēc Airbnb atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas priekšlikumu** regulai par datu vākšanu un apmaiņu saistībā ar īstermiņa īres mājokļiem.

Mēs arī uzskatām, ka ES var darīt vēl vairāk. Papildus šim priekšlikumam Airbnb ir neatlaidīgi aicinājis visā ES vienotajā tirgū ieviest saskaņotāku pieeju īstermiņa īres mājokļu un tūrisma jautājumiem. Covid-19 mums visiem pierādīja, cik svarīga ir saskaņošana ES līmenī, lai nozare varētu izdzīvot, pielāgoties un ilgtspējīgi attīstīties. Mēs atbalstām šo priekšlikumu, jo uzskatām, ka ir nepieciešama plašāka saskaņošana ES līmenī, izveidojot neatkarīgu iestādi, tūrisma aģentūru vai citā veidā. Mūsu galvenais mērķis ir **panākt, lai priekšlikuma gala versija ietvertu saskaņotus un samērīgus noteikumus, it īpaši saimniekiem, kuri piedāvā īstermiņa īres mājokļus.** Ņemot vērā mūsu pieredzi ES dalībvalstīs un visā pasaulē, vēlamies paust dažas idejas par to, kā vēl vairāk vienkāršot un saskaņot datu apmaiņas procesus platformām, dalībvalstīm un kompetentajām iestādēm. Turklāt aicinām pastiprināt Eiropas Komisijas lomu, gādājot par taisnīgu un samērīgu reģistrācijas procesu vietējā līmenī.

Šajā dokumentā ir izklāstītas Airbnb ierosināto uzlabojumu jomas saistībā ar iepriekš minēto priekšlikumu.

1. Saskaņotas un funkcionālas datu apmaiņas sistēmas izveide, tostarp **ES (nevis valsts) līmeņa vienota datu ievades punkta** izveide ar mērķi racionalizēt datu apmaiņas procesu saskaņā ar mūsu [ES saimnieku rīcības plānu](#).
2. **Skaidrāka Eiropas Komisijas kā Vienotā datu ievades punkta koordinācijas grupas pārvaldošās struktūras loma**, izvērtējot un pārbaudot reģistrācijas un citu kompetento iestāžu izstrādāto īstermiņa īres mājokļu noteikumu samērīgumu.
3. Pakalpojumu direktīvas **izpilde nesamērīgu īstermiņa īres mājokļu noteikumu gadījumos, ko neietver šis priekšlikums.**

¹ Pamatojoties uz Airbnb aptauju, kurā no 2022. gada 17. februāra līdz 2022. gada 31. martam piedalījās vairāk nekā 36 000 saimnieku ar rezervācijām no 2021. gada 1. jūnija līdz 2021. gada 31. decembrim. Kļūdas robeža ir mazāka par 2%. Plašāka informācija pieejama [šeit](#).

2. NOZĪMĪGS SOLIS UZ PRIEKŠU

Mēs atbalstām Eiropas Komisijas vispārējo pieeju, kas raksturota tālāk.

- Identificē vairākus **visaptverošus īstermiņa īres mājokļu reģistrācijas shēmu principus** neatkarīgi no datu apmaiņas darbībām (4. pants). Diemžēl saimniekiem, kuri piedāvā īstermiņa īres mājokļus (īpaši tiem, kuri ar viesu uzņemšanu nenodarbojas profesionāli), ir jāievēro apgrūtinoši un sarežģīti vietējie noteikumi. Piemēram, Berlīnē visiem saimniekiem ir klātienē jāveic apgrūtinošas reģistrācijas un atļauju saņemšanas darbības, pat ja viņi uzņem viesus savā galvenajā dzīvesvietā. Šajā reglamentējošajā priekšlikumā ir paskaidrots, kādām jābūt taisnīgām un samērīgām saimnieku reģistrācijas shēmām visās ES dalībvalstīs saskaņā ar vienotā tirgus principiem.
- Paredz, ka piekļuve īstermiņa īres mājokļu viesu uzņemšanas datiem ir atkarīga no tā, vai ir ieviestas samērīgas reģistrācijas shēmas un vietējie īstermiņa īres mājokļu noteikumi, kuri atbilst ES tiesiskajam regulējumam (12. panta 2. punkta b) apakšpunkts). Citiem vārdiem – **iestādes var piekļūt datiem noteikumu izpildes nolūkos tikai tad, ja noteikumi, par kuru izpildi gādā attiecīgās iestādes, atbilst attiecīgo valstu un ES tiesību aktiem.**
- Mēs atbalstām dalībvalstu pienākumu izveidot un uzturēt **reģistrācijas numuru datu bāzi (4. panta 4. punkts)**, kas uzlabos pārredzamību un juridisko noteiktību gan saimniekiem, gan platformām un dos iespēju platformām veikt automatizētas pārbaudes pēc nejausības principa (7. panta 1. punkta c) apakšpunkts).

3. PAPILDU UZLABOJUMU JOMAS

Turklāt Airbnb uzskata, ka, lai jaunā datu sniegšanas sistēma darbotos praksē, **vēlams ar šo priekšlikumu panākt vēl vairāk** – patiesi vienkāršot un saskaņot datu apmaiņas procesus platformām, dalībvalstīm un kompetentajām iestādēm un nodrošināt taisnīgu un samērīgu reģistrāciju saimniekiem, kuri ar viesu uzņemšanu nenodarbojas profesionāli. Tālāk ir norādītas dažas jomas, kurās ir nepieciešami papildu uzlabojumi.

- **Praktiskas datu apmaiņas sistēmas izveide.**

Airbnb atzīst Eiropas Komisijas centienus saskaņot platformu datu apmaiņu visā ES, piemēram, skaidri nosakot datu punktus, kurus lielās platformas varēs koplietot, kā arī datu apmaiņas biežumu (9. panta 1. punkts).

Tomēr datu apmaiņas sistēmas struktūra joprojām ir valsts līmenī. Pastāvot 27 dažādiem "vienotiem" datu ievades punktiem, palielināsies iespējamība, ka katrā dalībvalstī būs atšķirīgas tehniskās saskarnes, kas savukārt aizkavēs atbilstības nodrošināšanu. To jau nesēn

pieredzējām ar lietojumprogrammu saskarnēm (API) Francijā. Ņemot vērā mūsu pieredzi šo produktu izstrādē, katrai tehniskajai atšķirībai starp valstu sistēmām būs nepieciešams īpašs platformas produktu risinājums, kas nozīmēs ievērojamas izmaksas atbilstības nodrošināšanai un jaunu produktu izstrādi platformām, dalībvalstīm un to vietējām iestādēm.

Ir svarīgi, lai ar šo priekšlikumu tiktu īstenots mērķis saskaņot un vienkāršot datu apmaiņas procesus un padarīt tos saprotamākus, nevis tiktu radīta vēl lielāka sadrumstalotība. **Tāpēc mēs atkārtoti aicinām izveidot vienotu ES (nevis valsts) mēroga vienoto datu ievades punktu, lai racionalizētu un vienkāršotu datu apmaiņu.** Vienots tehniskais risinājums nodrošinās skaidrību platformām. Turklāt dalībvalstis gūs labumu no vienkārša, efektīva risinājuma īstermiņa īres mājokļu pārvaldībai un reģistrēšanai.

Ir būtiski, lai Eiropas Komisijas izveidotā īstenošanas aktā (atbilstoši 10. panta 5. punktam) tiktu izklāstīts, kā ir jāizveido tehniskās saskarnes katrā valstī, kā arī tiktu apliecināta platformu konsultatīvā loma šajā procesā, lai tehniskie procesi būtu atbilstoši un varētu pārbaudīt to saderību ar platformu datu apmaiņas rīkiem. Šādi tiks gādāts par tehnisko skaidrību un datu sniegšanas sistēmas atbilstību mērķim.

Saistībā ar iepriekš minēto ir paredzams, ka visas iesaistītās puses būs izpildījušas atbilstības prasības 24 mēnešu laikā pēc šī priekšlikuma stāšanās spēkā (19. pants). Tomēr platformas atbilstība būs atkarīga no citu iesaistīto pušu atbilstības prasību izpildes grafikiem. Piemēram, šajos grafikos ir noteikts, kad un kā kompetentās iestādes ieviesīs saskaņotu reģistrāciju atbilstoši šim priekšlikumam un kā un kad dalībvalstis izveidos savus vienotos datu ievades punktus un saistītās tehniskās saskarnes datu saņemšanai. **Tāpēc Airbnb aicina ieviest saskaņotu atbilstības prasību izpildes kalendāru. Sākotnēji ir jāatvēl 12 mēnešu periods, kurā notiek dalībvalstu atbilstības prasību izpilde, un pēc tam – 12 mēnešu periods platformu atbilstības prasību izpildei (tostarp saskarņu savietojamības testēšanai valstīs).** Šādi tiks panākta lielāka skaidrība un efektivitāte visām iesaistītajām pusēm.

- **Skaidrāka Eiropas Komisijas loma**, novērtējot un pārbaudot reģistrācijas un citu kompetento iestāžu pieņemto noteikumu atbilstību.

Airbnb aicina Eiropas Komisiju pastiprināt koordinēšanu, novērtējot un pārbaudot vietējo noteikumu un reģistrācijas shēmu atbilstību ES tiesiskajam regulējumam attiecībā uz šo priekšlikumu (11. panta paplašinājums). Priekšlikums apstiprina dalībvalstu lomu, novērtējot esošo un jauno vietējo reģistrācijas shēmu saderību saistībā ar šo priekšlikumu un ES Pakalpojumu direktīvu (12. panta 2. punkta b) apakšpunkts). Diemžēl paļaušanās tikai uz dalībvalstu novērtējumu ir radījusi dažas atšķirības saimniekiem, kā arī vienotā tirgus sadrumstalotību. Uzskatām, ka Eiropas Komisijai ir jāuzņemas nozīmīgāka loma vienotā tirgus principu ievērošanā un jānodrošina vietējo noteikumu samērīgums šī priekšlikuma kontekstā, it īpaši lai palīdzētu iesaistīties īstermiņa īres mājokļu tirgū tiem saimniekiem, kuri ar viesu uzņemšanu nenodarbojas profesionāli.

- Pakalpojumu direktīvas izpilde **nesamērīgu īstermiņa īres mājokļu noteikumu gadījumos, ko neietver šis priekšlikums.**

Šis priekšlikums neietver tādu nesamērīgu vietējo noteikumu gadījumus, kas nav saistīti ar reģistrāciju un datu sniegšanu. Tas neattieksies uz tādām situācijām kā, piemēram, Barselonā, kur telpu īre galvenajā dzīvesvietā ir praktiski aizliegta, tādējādi kaitējot saimniekiem, kuri ar viesu uzņemšanu nenodarbojas profesionāli. Vēl viens piemērs ir Berlīne, kur saimniekiem, kas vēlas uzņemt viesus galvenajā dzīvesvietā, ir nepieciešama atļauja, kuru ir sarežģīti iegūt, turklāt tā ietver daudz apgrūtinošu ierobežojumu. Vēl kā piemēru varam minēt Amsterdamu, kur nepieciešamo atļauju var iegūt tikai tie saimnieki, kuri uzņem viesus savā galvenajā dzīvesvietā, turklāt tiem atļauts uzņemt viesus tikai 30 dienas gadā. Līdzīga situācija ir Briselē, kur saimniekiem, lai iegūtu reģistrācijas numuru, ir jāizpilda apgrūtinošas, ierobežojošas prasības un jāveic ilgstošas pieteikšanās procedūras. Šo situāciju nemaina pat tas, ka Eiropas Komisija uzsāka pārkāpumu procedūru pret Beļģijas Karalisti.

Lai gan Eiropas Komisija jautājumu un atbilžu sadaļā norāda, ka lielāka pārredzamība un vairāk datu ļaus pieņemt pārdomātākus un samērīgākus lēmumus, var notikt arī pretējais – kompetentās iestādes datus var izmantot, lai piemērotu nesamērīgus noteikumus saimniekiem, kuri piedāvā īstermiņa īres mājokļus.

Papildus šī priekšlikuma darbības jomai Airbnb aicina Eiropas Komisiju rīkoties ātrāk un efektīvāk, lai izpildītu Pakalpojumu direktīvu un aizsargātu vienoto tirgu, tostarp ātri vērsties pie iestādēm saistībā ar ES tiesību aktu jautājumiem, ja īstermiņa īres mājokļu noteikumi ir nepārprotami nesaderīgi ar ES tiesisko regulējumu, un uzsākt pārkāpumu procedūras pret dalībvalstīm, kuras neievēro noteikumus. Airbnb norāda, ka atbilstības pienākumi ir jāpilda ne tikai īstermiņa īres mājokļu platformām, bet arī dalībvalstīm un vietējām iestādēm.

4. CITI TEHNISKIE JAUTĀJUMI

- **Datu vākšanas prasību pamatā vajadzētu būt datu minimizēšanas principiem.** Platformām būtu jāziņo tikai par datiem, ko tās vāc savas ierastās uzņēmējdarbības ietvaros. Piemēram, priekšlikumā ir iekļauts platformas pienākums ziņot par to, cik viesu uzturas mājoklī. Tomēr mēs vācam datus tikai par to viesu skaitu, kuri ir rezervējuši mājokli. Turklāt šī informācija bieži vien mainās (piemēram, negadījumu ceļojuma laikā vai pēdējā brīža izmaiņu dēļ), tāpēc to nevar izmantot, lai precīzi novērtētu īstermiņa īres mājokļu viesu aktivitāti. Airbnb aicina politikas veidotājus izņemt šo noteikumu no 3. panta 11. punkta vai vismaz precizēt, ka ir jāiesniedz dati, kas ir platformas rīcībā rezervācijas veikšanas brīdī.
- **Reģistrācijas principi:** papildus reģistrācijas principiem, kas izklāstīti 4. pantā, priekšlikumā būtu arī jānosaka, ka **saimnieku reģistrācijas procedūrām jābūt bez maksas**, lai saimniekiem neradītu šķēršļus piekļuvei tirgum, lai veicinātu atbilstīgu rīcību un gādātu par

samērīgumu visiem saimniekiem, tostarp tiem, kuri ar viesu uzņemšanu nenodarbojas profesionāli vai arī dara to neregulāri.

- **Saimnieku atbrīvojumi no reģistrācijas:** Airbnb pieprasa lielāku skaidrību par to, kā rīkoties saimnieku reģistrācijas izņēmumu gadījumos, kad runa ir par datu sniegšanas pienākumiem. Daudzas valsts un vietējās iestādes atbrīvo noteiktu veidu naktsmītnes (piemēram, laivas, privātas istabas, viesnīcas, netradicionālas dzīvojamās telpas u.c.), līgumus (ja reģistrēti tieši nodokļu iestādēs kā, piemēram, Portugālē) vai ilgtermiņa īres mājokļus (kas definēti vietējā vai valsts līmenī) no reģistrācijas vai citiem atbilstības pienākumiem, un tas nozīmē, ka šiem saimniekiem nav nepieciešams reģistrācijas numurs, lai uzņemtu viesus.

Priekšlikumā tas būtu jāatzīst, ļaujot platformām piedāvāt saimniekiem iespēju norādīt, ka viņi ir atbrīvoti no reģionā piemērojamās reģistrācijas procedūras, un pieprasot platformām pēc nejausības principa sniegt informāciju par šiem saimniekiem attiecīgajām kompetentajām iestādēm, lai tās varētu to pārbaudīt, izmantojot to pašu reģistrācijas numuru procedūru, ko paredz 6. pants.

- **Pārbaudes pēc nejausības principa:** Airbnb apzinās savu lomu saimnieku atbilstības veicināšanā. Mēs atzīstam, ka pēc nejausības principa veiktas pārbaudes (7. panta 1. punkta c) apakšpunkts) var palīdzēt kompetentajām iestādēm atzīmēt iespējamus neatbilstības gadījumus. Tomēr saistībā ar šīm pārbaudēm ir būtiski, lai visi pienākumi, jo īpaši ja tiek ietekmēti informācijas sabiedrības pakalpojumi, kas definēti Elektroniskās tirdzniecības direktīvā (2000/31), būtu saskaņā ar Digitālo pakalpojumu tiesību akta 31. pantu ("Prasībām atbilstošas darbības") un jebkādiem turpmākiem skaidrojumiem attiecībā uz minētā juridiskā teksta interpretāciju, tostarp atsauci uz automatizētām, pēc nejausības principa veiktām vai ierobežotām pārbaudēm, lai novērstu to, ka platformai tiek pieprasīts veikt vispārēju uzraudzību (saskaņā ar 16. apsvērumu). Ja platformas vēlas veikt padziļinātas pārbaudes, tās var vadīties pēc pašiniciatīvas principa, ņemot vērā Digitālo pakalpojumu tiesību akta 7. pantu.

Eiropas Komisijas priekšlikums ir nozīmīgs pirmais solis. Tagad aicinām Eiropas Parlamentu un dalībvalstis gādāt, lai tiktu īstenoti priekšlikumā minētie mērķi. Ceram uz turpmāku sadarbību ar visiem lēmumu pieņēmējiem.

Airbnb

2022. gada decembris

PIELIKUMS: plašāka informācija par Airbnb kopienu Eiropā

ES iedzīvotājiem viesu uzņemšana Airbnb platformā ir nozīmīga ekonomiska iespēja papildināt esošos ienākumus un dot finansiālu labumu Eiropas kopienām. Vairāk nekā 40% Airbnb saimnieku ES apgalvo, ka izīrē savu mājokli, lai pielāgotos pieaugošajai dzīves dārdzībai. 2021. gadā saimnieki ES parasti nopelnīja nedaudz vairāk par 3000 eiro. ES mītošie saimnieki ir uzņēmuši vairāk viesu ar Airbnb nekā jebkurā citā pasaules reģionā un kopā nopelnījuši vairāk nekā 43 miljardus eiro, izīrējot savus mājokļus Airbnb platformā. Lielākajai daļai ES dzīvojošo saimnieku ir tikai viens mājoklis (1 miljons no 1,34 miljoniem saimnieku 2021. gadā), un daudzi no šiem mājokļiem atrodas ārpus pilsētu centriem. Izīrējot mājokļus, saimnieki dod iespēju arī vietējām ģimenēm un kopienām gūt labumu no tūrisma. 2019. gadā Airbnb platformas izmantošana ceļojumiem atbalstīja gandrīz 345 000 darbavietu ES, un viesu tēriņi papildināja valstu iekšzemes kopproduktu par gandrīz 19 miljardiem eiro.

Airbnb vēlas piedalīties kopienu problēmu risināšanā. Mēs jau sadarbojamies ar politikas veidotājiem visā ES, lai izveidotu un ieviestu taisnīgus un pārredzamus īstermiņa īres mājokļu noteikumus un gādātu par atbildīgu mājokļu izīrēšanu.

- Mēs sadarbojamies ar vietējām un valsts iestādēm visā ES, lai **atbalstītu vienkāršas saimnieku tiešsaistes reģistrācijas shēmas** pilsētās visā Francijā, Nīderlandē, Vācijā, Ungārijā, Portugālē, Katalonijā, Dānijā un Grieķijā. Esam arī sākuši pārrunas ar Itālijas, Īrijas un Briseles iestādēm par jaunu vai pārveidotu reģistrācijas kārtību to jurisdikcijās.
- **Pilsētu portāls** ir pielāgota Airbnb platforma valdībām, lai tās varētu piekļūt Airbnb datiem. Portāls ir pieejams 174 valsts iestādēm Eiropā. Airbnb ir vienīgā īstermiņa īres mājokļu platforma, kas ir radījusi īpašu rīku valsts iestādēm visā Eiropā.
- Airbnb **sadarbība tūrisma nodokļu jomā** ir ļāvusi arī visā pasaulē iekasēt un pārskaitīt vairāk nekā 6 miljardus ASV dolāru no tūrisma nodokļu ieņēmumiem, **tostarp 573 miljonus ASV dolāru (511 miljonus eiro) ES.**²
- Mēs jau sniedzam **saimnieku ieņēmumu datus** nodokļu iestādēm visā Eiropā, tostarp Francijā, Spānijā, Dānijā un Igaunijā. Mēs viennozīmīgi atbalstām ES Direktīvu DAC7, kas no nākamā gada nodrošinās saskaņotu sistēmu platformām, lai ziņotu par saimnieku ieņēmumiem.
- Kopš 2020. gada, sadarbojoties ar citām īstermiņa īres mājokļu platformām, sniedzam detalizētus apkopotus datus aģentūrai **Eurostat** ES līmenī³.

² 2022. gada 31. augusta dati

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_194

- Airbnb ir arī palīdzējis vietējām kopienām un iestādēm dažādos **uzticamības un drošības** jautājumos. Šī palīdzība ietver apkaimju atbalsta dienestus, kas risina ar pārmērīgu troksni un miera traucēšanu saistītas problēmas un uzrauga globālā ballīšu aizlieguma ievērošanu.
- Piedāvājam arī tehniskās zināšanas, lai veicinātu tūrismu, tostarp pielāgojamus ceļošanas rīkus, kas palīdz virzīt viesu pieprasījumu tur, kur tas ir visvairāk nepieciešams.

Ceram, ka Eiropas Komisijas priekšlikumā izklāstītā pieeja palīdzēs nodrošināt lielāku juridisko noteiktību platformām un tādējādi palīdzēs mums paplašināt mūsu pašreizējo sadarbību ar vietējām un valsts iestādēm, vienlaikus nodrošinot, ka jebkāda datu apmaiņa atbilst ES tiesību aktiem, jo īpaši Vispārīgajai datu aizsardzības regulai.

Papildinformāciju skatiet tālāk norādītajos ziņojumos (sakārtoti hronoloģiskā secībā).

- [Kā Airbnb atbalsta ilgtspējīgu ceļošanu Eiropā](#) (2022. gada novembris)
- [Airbnb atzinīgi vērtē ES noteikumu priekšlikumus](#) (2022. gada novembris)
- [Airbnb elastīgā meklēšana veicina ilgtspējīgu ceļošanu Eiropā](#) (2022. gada novembris)
- [Pieaugot dzīves dārdzībai, eiropieši pievēršas viesu uzņemšanai](#) (2022. gada oktobris)
- [Jauna aptauja: saimnieki ES izmanto Airbnb platformā gūtos ienākumus, lai pielāgotos pieaugošajai dzīves dārdzībai](#) (2022. gada maijs)
- [Oxford Economics analīze: 2019. gadā Airbnb viesu kopiena atbalstīja 300 000 darbavietu 30 kopienās](#) (2021. gada maijs)